

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ПРЕДМЕТИТЕ ОД
СКАПОЦЕНИ МЕТАЛИ

Се прогласува Законот за контрола на предметите од скапоцени метали, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 19 април 1995 година.

Број 08-1621/1
19 април 1995 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

ЗАКОН
ЗА КОНТРОЛА НА ПРЕДМЕТИТЕ ОД СКАПОЦЕНИ МЕТАЛИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува контрола на предметите од скапоцени метали, нивниот состав и содржина (финост), начинот на нивното испитување, жигосување, условите за пуштање во промет и надзорот.

Член 2

Предмети од скапоцени метали, во смисла на овој закон се: накит, украси и други предмети изработени од злато, сребро и платина односно од легури на тие метали.

Член 3

Предметите од скапоцените метали од член 2 на овој закон можат да се пуштаат во промет ако по својот состав и содржина (финост) им одговараат на условите пропишани со овој закон.

Предметите од скапоцени метали пред пуштањето во промет задолжително се испитуваат и жигосуваат според одредбите на овој закон.

Член 4

Работите од областа на контролата на предметите од скапоцени метали утврдени со овој закон и други прописи, ги врши Заводот за стандардизација и метрологија.

II. СОСТАВ И ФИНОСТ НА ПРЕДМЕТИТЕ ОД СКАПОЦЕНИ МЕТАЛИ

Член 5

Предметите од скапоцени метали можат да се произведуваат од легури, и тоа од:

1) злато со сребро, злато со бакар, злато со сребро и бакар, или злато со никел и паладиум (предмети од злато);

2) сребро со бакар (предмети од сребро);

3) платина со сребро и бакар (предмети од платина).

На легурите од став 1 на овој член може да им се додаваат и други метали.

Производителот е должен, при поднесувањето на предметите од став 2 на овој член на жигосување да назначи кои метали и во колкаво количество и се додадени на легурата.

Член 6

Иридиумот што се наоѓа во легурата на предметот од платина се смета како платина.

Предметите од сребро што се позлатени се сметаат како предмети од сребро.

Член 7

Финоста на златото, среброто и платината во предметите од скапоцени метали се означува во илијадити делови од нивната маса (X/1000).

Предметите од скапоцени метали мораат да ги имаат следниве степени на финост:

1) предмети од злато:

I степен на финост	950 илијадити (950/1000);
II степен на финост	840 илјадити (840/1000);
III степен на финост	750 илјадити (750/1000);
IV степен на финост	585 илјадити (585/1000);

2) предмети од сребро:

I степен на финост	950 илјадити (950/1000);
II степен на финост	900 илјадити (900/1000);
III степен на финост	800 илјадити (800/1000);

3) предмети од платина:

– 950 илјадити (950/1000).

По исклучок од одредбите на став 2 од овој член, предметите од скапоцени метали изработени со ковање (златници, сребреници, спомен плакети и слично) мораат да ја имаат следната финост:

1) предмети од злато	900 илјадити (900/1000);
2) предмети од сребро	925 илјадити (925/1000).

Член 8

Предметите од злато и предметите од сребро што имаат финост поголема од финоста пропишана за определениот степен во член 7 на овој закон, а помала од наредниот повисок степен, се сметаат како да ја имаат финоста на понискиот степен.

Член 9

Производителот е должен предметот од скапоцен метал да го обележи со свој знак (во натамошниот текст: знак на производителот) и со ознака на финоста.

Одредбата од став 1 на овој член не се однесува на предметите од скапоцени метали со маса до еден грам.

Член 10

Министерот за стопанство ги пропишува техничките услови што производителот на предметите од скапоцени метали мора да ги исполни за добивање на знак на производителот.

Знакот на производителот се определува со решение за знак на производителот што го донесува директорот на Заводот.

Против решението од став 2 на овој член може во рок од 8 (осум) дена од приемот на решението, да се изјави жалба до Министерството за стопанство.

Знакот на производителот мора да биде регистриран во Заводот.

Министерот за стопанство го пропишува образецот на регистарот од став 4 на овој член и начинот на неговото водење.

Член 11

Производителот не може на предметите од скапоцени метали да става други ознаки, освен една ознака на финост и еден знак на производителот.

III. ИСПИТУВАЊЕ И ЖИГОСУВАЊЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ ОД СКАПОЦЕНИ МЕТАЛИ

Член 12

Пред пуштањето во промет, предметите од скапоцени метали задолжително се испитуваат во поглед на составот и финоста.

Исправноста на предметите од скапоцени метали во поглед на составот и финоста се потврдува со втиснување на жиг за степенот на финоста.

Член 13

Испитувањето и жигосувањето на предмети од скапоцени метали го врши Заводот.

Начинот на испитување и жигосување на предмети од скапоцени метали го пропишува министерот за стопанство.

Член 14

На задолжително испитување и жигосување не подлежат:

1) апаратите и инструментите што служат за истражувачки цели, апаратите и инструментите што служат за здравствени цели, средствата за производство и средствата за лабораториски испитувања;

2) предметите од скапоцени метали што целосно се превлечени со емајл, скапоцен камен, бисер или со други слични материјали;

3) предметите од скапоцени метали што имаат научна, уметничка, историска или културна вредност;

4) оковите на скапоцениот камен, бисерот или на друг предмет кај кој масата на скапоцениот метал е незначителна;

5) перцата за пенкала.

Член 15

Предметите од скапоцени метали наменети за извоз не подлежат на задолжително испитување и жигосување.

Член 16

Предметите од скапоцени метали во лична сопственост подлежат на задолжително испитување и жигосување само ако имателот ги пушта во промет.

Заводот е должен, по барање на имателот на предмет од скапоцен метал, да изврши испитување и жигосување на таквиот предмет иако имателот не го пушта предметот во промет.

Ако при испитувањето се утврди дека предметот од скапоцен метал од став 2 на овој член го нема ни најнискиот степен на финост од член 7 на овој закон, таквиот предмет ќе му се врати на неговиот имател нежигосан.

Член 17

Претпријатијата и други правни и физички лица што вршат измена или преработка на предмети од скапоцени метали, мораат изменетите или преработените предмети од скапоцени метали да ги поднесат на испитување и жигосување.

Член 18

Испитувањето и жигосувањето на предметите од скапоцени метали се врши, по правило, во службените простории на Заводот.

По исклучок на одредбата на став 1 на овој член, со пропис што го донесува министерот за стопанство, ќе се определи под кои услови испитувањето и жигосувањето на предметите од скапоцени метали може да се врши надвор од службените простории на Заводот.

Ако Заводот по барање на производителот или увозникот утврди дека се исполнети условите од став 2 на овој член, ќе донесе решение испитувањето и жигосувањето на предметите од скапоцени метали да се врши во работните простории на подносителот на барањето.

Заводот ќе донесе решение со кое ќе го укине решението издадено врз основа на став 3 на овој член, ако дополнително утврди дека работните простории и опремата за испитување и жигосување на предметите од скапоцени метали не ги исполнуваат условите од став 2 на овој член.

Против решенијата од ставовите 3 и 4 на овој член може да се изјави жалба до Министерството за стопанство.

Член 19

За испитување на предметите од скапоцени метали подносителот е должен да поднесе писмена пријава во која ќе го назначи видот на предметот, бројот на парчињата, масата и составот на легурата.

При поднесувањето на увезени предмети од скапоцени метали на испитување и жигосување, освен пријавата од став 1 на овој член, се поднесува и царинска декларација.

Член 20

Ако Заводот со испитување утврди дека поднесениот предмет од скапоцен метал ја има финоста од член 7 на овој закон, ќе изврши жигосување на предметот.

Ако со испитувањето се утврди дека поднесениот предмет, го нема ни најнискиот степен на финост од член 7 на овој закон, Заводот ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето за жигосување.

Против решението со кое е одбиено барањето за жигосување може во рок од 8 дена од приемот на решението да се изјави жалба до Министерството за стопанство.

По конечноста на решението дека поднесениот предмет го нема ни најнискиот степен на финост од член 7 на овој закон, Заводот на погоден начин ќе го направи предметот неподобен за пуштање во промет (ќе го исече, скрши и слично).

Одредбата од став 4 на овој член не се однесува на предметите во лична сопственост на граѓаните.

Член 21

Забрането е пренесување на втиснатиот жиг врз друг предмет од скапоцен метал.

По извршеното жигосување, на предметот од скапоцени метали не смеат да му се додаваат други метални делови.

Член 22

Трошоците за испитување и жигосување на предметите од скапоцени метали ги поднесува производителот или увозникот, односно имателот на предметите од скапоцени метали.

Висината и начинот на плаќањето на надоместот за трошоците од став 1 на овој член ги пропишува Владата на Република Македонија.

Член 23

Министерот за стопанство ја пропишува формата на жиговите за означување на степенот на финоста, формата на знакот на производителот и начинот на определување и обележување на степенот на финоста.

Министерот за стопанство ги пропишува техничките услови што во поглед на изработката мораат да ги исполнуваат предметите од скапоцени метали.

Министерот за стопанство во согласност со министерот за здравство го пропишува начинот на вршењето на контролата и степенот на финоста на златните полуфабрикати за забнопротетички предмети.

IV. ПУШТАЊЕ ВО ПРОМЕТ НА ПРЕДМЕТИ ОД СКАПОЦЕНИ МЕТАЛИ

Член 24

Предметите од скапоцени метали можат да се пуштаат во промет само ако се обележани со знак на производителот и со ознака на финоста и ако се жигосани на начин определен со овој закон.

Увезените предмети од скапоцени метали можат да се пуштаат во промет ако имаат ознака на финоста и ако се жигосани на начин определен со овој закон.

Член 25

Предметите од скапоцени метали мораат во продавниците да се држат одвоени од предметите изработени од други метали и од други производи и мораат да бидат означени како предмети од скапоцени метали.

Член 26

Претпријатијата и другите правни и физички лица кои произведуваат или пуштаат во промет предмети од скапоцени метали се должни на видно место да држат слики на жиговите за означување на степенот на финоста на предметите од скапоцени метали, како и лупи и други средства за зголемување, со чија помош ознаките и жиговите пропишани со овој закон можат јасно да се видат и разликуваат, и да им ги стават на располагање на заинтересираните лица.

Производителите на предмети од скапоцени метали се должни на видно место да го истакнат решението за знакот на производителот.

V. НАДЗОР

Член 27

Надзор над примената на Законот и на прописите донесени врз основа на овој закон, врши Министерството за стопанство.

Член 28

Надзор над исправноста и жигосаноста на предметите од скапоцени метали во прометот вршат овластените работници на Заводот.

Претпријатијата и други правни и физички лица кои произведуваат или пуштаат во промет предмети од скапоцени метали, во чии простории се врши надзорот од став 1 на овој член, се должни на овластениот работник на Заводот да му овозможат непречено вршење на надзор и да му ги дадат сите податоци потребни во врска со вршењето на надзорот.

Ако при вршењето на надзорот од став 1 на овој член се утврди дека предметот од скапоцен метал што е пуштен во промет, се држи подготвен заради пуштање во промет или е изложен како мостра, не е исправен, односно не е жигосан, привремено ќе се одземе предметот и ќе се поднесе барање за покренување на прекршочна постапка, односно пријава за стопански престап.

До правосилноста на одлуката по покренатата постапка пред надлежниот суд, предметите ќе се предадат и чуваат во трезорите на Народната банка на Република Македонија.

Член 29

Овластените работници кои вршат надзор над исправноста и жигосаноста на предмети од скапоцени метали, мораат да имаат легитимација со која утврдува нивното службено својство и се должни да ја покажат ако тоа се бара од нив.

Министерот за стопанство донесува прописи за образецот и начинот на издавање на легитимацијата.

Член 30

Надзорот над прометот на предметите од скапоцени метали го вршат и органите на пазарната инспекција.

Член 31

Ако органот на пазарната инспекција утврди дека предметот од скапоцен метал што се наоѓа во промет не е жигосан, а според одредбите од овој закон подлежи на жигосување, привремено ќе го одземе предметот и ќе поднесе барање за покренување на прекршочна постапка, односно пријава за стопански престап.

До правосилноста на одлуката по покренатата постапка пред надлежниот суд предметите ќе се предадат и чуваат во трезорите на Народна банка на Република Македонија.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 32

Со парична казна од 50 до 90 плати ќе се казни за стопански престап претпријатието и друго правно лице ако:

1) пушта во промет предмети од скапоцени метали што ја немаат определената финост (член 7);

2) предметот од скапоцен метал не е обележан со знак на производителот и ознака на финоста (член 9 став 1);

3) производителот на предметот од скапоцен метал стави друга ознака освен една ознака на финост и еден знак на производителот (член 11);

4) не ги поднесе на испитување и жигосување жигосаните предмети од скапоцени метали што се изменети или преработени (член 17);

5) пренесе втиснат жиг врз друг предмет од скапоцен метал (член 21 став 1);

б) по извршеното жигосување на предметот од скапоцен метал му додаде други метални делови (член 21 став 2).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во претпријатието или друго правно лице со парична казна од пет до десет плати и ќе се изрече и заштитна мерка забрана на вршење на одговорна должност во траење од една до три години.

Покрај паричната казна од став 1 на овој член ќе се изрече и заштитна мерка забрана на вршење на определена дејност во траење од една до три години и одземање на предметите со кои е сторен стопанскиот престап.

Член 33

Со парична казна од четири до 15 плати ќе се казни за прекршок претпријатие или друго правно лице, ако:

1) во продавницата не ги држи предметите од скапоцени метали одвоено од другите стоки (член 25);

2) не држи на видно место слики на жиговите за означување на степенот на финоста на предметите од скапоцени метали, како и лупи и други средства за зголемување, со чија помош ознаките и жиговите пропишани со овој закон можат јасно да се видат и разликуваат и да им ги стави на располагање на заинтересираните лица (член 26 став 1);

3) на видно место не го истакне решението за знакот на производителот (член 26 став 2);

4) на работникот на Заводот не му дозволи или му го попречи вршењето на надзорот (член 28 став 2).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во претпријатието или во друго правно лице со парична казна од една петина до две плати.

За дејствието од став 1 точка 4 на овој член на одговорното лице ќе се изрече и заштитна мерка забрана на вршење на одговорни работи и работни задачи во траење од три месеци до една година.

Член 34

Со парична казна од една петина до три плати ќе се казни за прекршок физичкото лице кое врши дејност, ако стори кое и да било дејствие од член 32 став 1 и член 33 став 1 на овој закон.

За дејствието од член 32 став 1 точки 1 и 3, член 33 став 1 точка 4, ќе се изрече и заштитна мерка забрана на вршење на дејност во траење од три месеци до една година, и одземање на предметите со кои е сторен прекршокот.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 35

Подзаконските акти и другите прописи од областа на контролата на предметите од скапоцени метали што се донесени врз основа на Законот за контрола на предметите од скапоцени метали ("Службен лист на СФРЈ" број 59/81, 21/86, 59/86, 20/89, 9/90 и 53/91) ќе важат до донесувањето на подзаконски акти и други прописи, согласно со овој закон.

Член 36

Прописите и другите акти, согласно со овој закон, ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 37

Предметите од скапоцени метали испитани и жигосани пред денот на влегувањето во сила на овој закон не подлежат на повторно испитување и жигосување.

Член 38

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за контрола на предметите од скапоцени метали ("Службен лист на СФРЈ" број 59/81, 21/86, 59/86, 20/89, 9/90 и 53/91).

Член 39

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".